

Kuukausiraportti - marraskuu 2024

1364/02.00.02/2024

Aluehallitus 18.12.2024 § 280

Lisätiedot	Vs. talousjohtaja Janne Kastinen janne.kastinen@siunsote.fi Puh 013 330 4300
Päätösehdotus	Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi: Aluehallitus merkitsee kuukausiraportin marraskuulta tiedokseen.
Päätös	Hyväksyttiin.
Selostus	<p>Aluehallituksen hyväksymän talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaisesti toiminnan ja talouden toteutumista käsitellään kuukausittain johtoryhmässä, laajennetussa johtoryhmässä sekä aluehallituksessa. Lisäksi taloudesta ja sitovien tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan osavuosikatsauksilla aluevaltuustolle, aluehallitukselle ja tarkastuslautakunnalle. Osavuosikatsauksia tehdään kolme kertaa vuodessa; tammi-maaliskuun, tammi-kesäkuun ja tammi-syyskuun tiedoilla. Neljäs eli viimeinen raportti on tilinpäätös, joka kattaa koko vuoden seurannan. Talouden toteutumista on arvioitava kokonaisuutena ja aluehallitukselle laaditaan tulosenuste sekä katsaus strategisten mittareiden ja strategisen uudistusohjelman toteumasta kuukausiraportoinnin yhteydessä.</p> <p>Strategiset mittarit</p> <p>Hyvinvointialueen strategiset mittarit on johdettu strategisen uudistusohjelman viidestä kärjestä eli menestystekijästä. Strategiset mittarit (taulukko 1) ovat aluehallitukseen ja -valtuustoon nähden sitovia. Tavoitteenamme on, että toimintamme on asiakaslähtöistä ja laadukasta. Asiakaskokemusta mitataan NPS-tunnusluvun avulla kaikilla palvelutuotannon toimialueilla. Organisaatiotasoisesti tavoitetasoksi on asetettu, että $NPS \geq 75$. Asiakaspalautejärjestelmän mittaaminen on saatu käyntiin toukokuussa. Koko organisaation toteumaluku marraskuussa oli 74 eli niukasti pienempi kuin tavoite (75). Lokakuun toteuma oli 76.</p> <p>Tavoitteenamme on järjestää asukkaillemme heidän tarvitsemansa palvelut oikea-aikaisesti ja lakisääteisissä ajoissa. Palvelujen saatavuutta arvioidaan "liikennevalomallin" avulla: punainen < 80 %, keltainen 80–90 % ja vihreä 90–100 % palveluista toteutuu lakisääteisessä ajassa. Hyvinvointialuetasolla toimialueiden mittareiden keskiarvo on marraskuun</p>

lopussa 92,5 %, joka on tavoitteen mukainen. Lokakuun toteuma oli 90,3 %.

Tavoitteenamme on, että hyvinvointialueella on riittävä, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö. Tavoittelemme henkilöstön sairauspoissaolojen vähentämistä vähintään viidellä prosentilla vuoden 2023 tasosta. Marraskuun lopussa sairauspoissaolot ovat vähentyneet edellisvuodesta 11,7 %, joten mittari on tavoitteessa. Lokakuun toteuma oli -12,0 %.

Tavoitteenamme on, että toimintamme on taloudellisesti kestäväällä pohjalla. Hyvinvointialueen rahoitusmallissa vuosikate on tunnusluku, jonka perusteella tulevien vuosien lainanottovaltuudet määritellään. Vuoden 2024 muutetun talousarvion tavoitteena on, että vuosikate on enintään -32 milj. euroa. Marraskuun taloustietojen perusteella vuosikate olisi noin -30,4 milj. euroa, joten muutettu taloustavoite olisi toteutumassa. Lokakuussa vuosikate oli -30,5 milj. euroa.

Tavoitteenamme on, että olemme luotettava organisaatio asiakkaillemme ja työntekijöillemme. Tämän tavoitteen toteutumisesta saadaan tietoa vuosittain toteutettavalla Luottamus & Maine-tutkimuksella. Tavoitteena on, että organisaatiomielikuva kehittyy myönteiseen suuntaan ja sijoitumme viiden parhaan joukkoon hyvinvointialueiden vertailussa. Vuoden 2024 Luottamus & Maine-tutkimuksessa organisaatiomielikuva oli kehittynyt myönteiseen suuntaan, ja hyvinvointialueiden mainepistemäärien vertailussa sijoituimme sijalle 9. Asetettu tavoite ei kuitenkaan toteutunut.

Talousarvion toteutumiseen liittyvät riskit

Vuoden 2024 talousarviokirjaan on sisällytetty talousarvion toteutumiseen liittyviä taloudellisia riskejä. Talousarvioon on sisällytetty valtionrahoituksen kasvun (2,53 %) suuruisen kustannusten kasvu, mikä ei alkuvuoden toteuman perusteella ole riittävä. Strategisen uudistusohjelman toteutumisessa on tunnistettu haasteita, niiden talousvaikutuksien toteutumattomuutta on huomioitu ennusteessa 3 milj. euron verran. Henkilöstön riittävyys ja saatavuus näyttävät jatkuvan talouteen liittyvänä riskinä edellisvuoden tapaan, mikä näkyy erityisesti palvelujen ostojen jatkuvana kasvuna.

Taulukossa 2. on arvioitu arviointimenettelyn taloudellisten kriteerien toteutumista tunnuslukujen perusteella. Tällä hetkellä näyttää, että vuosikate pitäisi olla kuluvan vuoden tilinpäätöksessä vähintään 15–17 milj. euron tasolla, jotta edellytykset eivät realisoituisi. Viimeisimmän talousennusteen perusteella vuosikate on jäämässä reilusti negatiiviseksi. Tällä hetkellä lähes kaikilla hyvinvointialueilla arviointimenettelyn kriteerit täyttyvät, minkä vuoksi valtiovarainministeriön kynnys käynnistää arviointimenettelyprosesseja on tänä vuonna korkea. Kriteerien lisäksi jo yksi lisärahoitus voi laukaista arviointimenettelyn, tämä ei ole Pohjois-Karjalassa tällä hetkellä uhkana.

Talousennuste

Talousennusteen (taulukko 3.) arvioidaan kuluvan vuoden lopussa olevan 46,5 milj. euroa alijäämäinen, mikä on noin 31,5 milj. euroa alkuperäistä talousarviota heikompi tulos. Alijäämäennuste ei ole muuttunut lokakuun tilanteesta. Aluevaltuuston marraskuussa hyväksymä muutettu talousarvio olisi toteutumassa. Toimintakulujen kasvu edellisvuoteen verrattuna on edelleen korkealla, ollen marraskuussa 7,6 %. Tämä on merkittävästi enemmän kuin valtionrahoituksen kasvu (2,53 %) tai aluehallituksen asettama kestävä talouskasvu (4 %) pitkällä aikavälillä.

Merkittävimpiä poikkeamia alkuperäisestä talousarviosta ovat palvelujen ostojen kehitys, joka vuodesta toiseen jatkuu arvioitua suurempana. Palvelujen ostot ovat ylittymässä noin 35 milj. euroa alkuperäiseen talousarvioon verrattuna. Lomapalkkavelka on viimeisinä vuosina kasvanut muutamalla miljoonalla eurolla ja sama kehitys näytti jatkuvan alkuvuoden aikana. Ennen kesälomakautta tehtyjen säästötoimenpiteiden myötä lomapalkkavelan kasvu kääntyi tavoiteltuun suuntaan eikä lomapalkkavelan odoteta huonontavan kuluvan vuoden tulosta.

Henkilöstökulujen toteuma on alittamassa alkuperäisen talousarvion reilusti, koska mm. henkilötyövuosien määrä talousarvioon verrattuna tulee olemaan yli 100 henkilötyövuotta vähemmän. Myös terveysperusteiset poissaolot ovat selvästi edellisvuotta matalammalla tasolla, joka vähentynen sijaistarpeen myötä on vaikuttanut myönteisesti henkilöstökulujen kehitykseen.

Nyt arvioidun talousennusteen lisäksi tässä vaiheessa ei ole tiedossa talousennusteeseen liittyviä lisäriskejä. Toimintakulujen toteuman perusteella alkuvuoden lisäriskit on sisällytetty kuluvan vuoden ennusteeseen. Kun tiedossa olevat arviot sekä tulo- että menupuolen merkittävimmistä tekijöistä huomioidaan, niin hyvinvointialueen tulosennusteen arvioidaan olevan 31,5 milj. euroa alkuperäistä talousarviota huonompi, mutta kuitenkin 1,5 milj. euroa muutettua talousarviota parempi.

Strateginen uudistusohjelma

Taulukossa 4. on kuvattu talouden tavoiteohjelman 10 milj. euron eteneminen. Tällä hetkellä eurotavoitteesta 63 % on valmiina tai etenee suunnitellusti. Haasteita toimenpiteiden toteutumisessa arvioidaan olevan 17 % osalta ja 20 % ei etene tai valmistuu alle tavoitteen. Eniten haasteita on palvelutuotannon kehittämisohjelman toteuttamisessa. Tulosennusteessa on arvioitu, että enintään 7 milj. euroa (70 %) talouden tavoiteohjelmasta tulisi toteutumaan.

Lakisääteisyys turvaamisen osalta (taulukko 6) noin 89 % on joko toteutunut tai toteutumassa suunnitellusti. Tällä hetkellä noin 11 % osuudessa arvioidaan olevan haasteita.